

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0417/2013

29.11.2013

SOOVITUS

Nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelises kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (14165/2013 – C7-0415/2013 – 2013/0315(NLE))

Kalanduskomisjon

Raportöör: Carmen Fraga Estévez

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	7
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS	12
EELARVEKOMISJONI ARVAMUS	16
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	20

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

mis käsitleb nõukogu otsuse eelnõu Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelises kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (14165/2013 – C7-0415/2013 – 2013/0315(NLE))

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse nõukogu otsuse eelnõu (14165/2013),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelises kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) eelnõu (14162/2013),
 - võttes arvesse taotlust nõusoleku saamiseks, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõikele 2 ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punktile a ja lõikele 7 (C7-0415/2013),
 - võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni nõukogu otsuse eelnõu kohta protokoll (millega määratakse kindlaks Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise kalandusalase partnerluslepinguga ette nähtud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahel¹,
 - võttes arvesse oma 14. detsembri 2011. aasta resolutsiooni tulevase protokoll kohta, millega määratakse kindlaks Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelises kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus²,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 81 ja artikli 90 lõiget 7,
 - võttes arvesse kalanduskomisjoni soovitusi ning arengukomisjoni ja eelarvekomisjoni arvamusi (A7-0417/2013),
1. annab nõusoleku protokoll sõlmimiseks;
 2. tuletab meelde Euroopa Parlamendi õigust saada täpset ja põhjalikku teavet protokoll kohaldamise ja selle tulemuste kohta, millega seoses nõuab jätkuvalt, et Euroopa Parlamendi esindajatel oleks võimalik osaleda vaatlejatena kalandusalase partnerluslepingu artiklis 10 sätestatud ühiskomitee koosolekutel; palub ka esitada parlamendile Maroko kalanduspoliitika toetamist käsitleva peatükiga seotud juhiste, eesmärkide ja näitajatega seotud dokumendid, samuti kogu vajalik teave, mis võimaldab piisavalt jälgida protokoll artikliga 6 hõlmatud küsimusi, muu hulgas Maroko-poolne

¹ ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 155.

² ELT C 168 E, 14.6.2013, lk 8.

valdkondliku toetusprogrammi rakendamise lõpparuanne; kordab oma nõuet komisjonile, et enne uue protokolliga sõlmimiseks läbirääkimiste alustamist esitaks komisjon Euroopa Parlamendile kogu teabe kehtiva protokolliga toimimise ja tulemuste kohta;

3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele ja Maroko Kuningriigi valitsusele ja parlamendile.

SELETUSKIRI

Pärast seda, kui Euroopa Parlament keeldus eelmise aasta detsembris pikendamast kalandusprotokolli Marokoga, mis lõppes 27. veebruaril 2012. aastal, alustas Euroopa Komisjon läbirääkimisi uue protokolliga allkirjastamiseks, mis on esitatud heakskiidu saamiseks. Mõlemad pooled pidasid läbirääkimisi, võttes täiel määral arvesse Euroopa Parlamendis toimunut, ja nõustusid, et uues tekstis tuleks püüda võtta arvesse kriitikat ja suuniseid, mida esitati kalanduskomisjoni **raportis** ning samal ajal vastu võetud **määruses**, kus **paluti tagada, et kalandusprotokoll oleks vastastikku kasulik, ja tõendada, et see on majanduslikult, sotsiaalselt ja keskkonnaalaselst jätkusuutlik.**

Keeldumiseni viinud **kalanduskomisjoni raport oli eriti kriitiline kolme järgmise aspekti osas: majanduslik aspekt**, kus paistis silma tulude ja kulude madal suhe, mis on tingitud kalapüügivõimaluste vähesest kasutamisest; **keskkonnaalane aspekt** ja raportööri arvamuse kohaselt **rahaliste toetuste vähene osatähtsus Maroko kalandussektoris**. Raportöör tugines Euroopa Komisjoni tellitud **järeldamisele, mille metoodika on kahtluse alla seadnud** kalandussektor, asjaomased liikmesriigid ja Euroopa Komisjon ise. **Eriti kriitilised olid Maroko ametiasutused**, kes vaidlustasid selle, **tuginedes järgmistele argumentidele:**

– **hindamisaruandes võeti arvesse ainult protokolliga kahte esimest aastat ja selle jõustamisvahendeid**, mistõttu ei saa kasutamise näitajaid lugeda kehtivaks;

– **järeldused kalavarude seisundi kohta ei vastanud tegelikkusele**, kuna tuginesid pelgalt Kesk-Atlandi idaosa kalastuskomitee 2007. aastal läbiviidud hinnangutele, mis tuginesid omakorda **2005. aasta andmetele**, mistõttu ei olnud näha varude taastamises tehtud edusamme. **Samuti ei võetud arvesse ELi-Maroko teadusliku ühiskomitee tööd;**

– **kalandussektori ja rannikualade investeeringud jätkusid väga heas tempos, kuigi** Maroko tunnistas, et protokolliga **esimese kahe kehtivusaasta jooksul esines** ühenduse vahenditega seoses **viivitusi**, kuna esimesed aastad on peamiselt kulunud **ühenduse nõuete** vastuvõtmiseks ja planeerimiseks ja kuna ühenduse nõuded olid väga **vähe paindlikud**. Seda jäikust, mis Maroko arvates takistas rahaliste toetuste sujuvat investeerimist, **tasakaalustas Maroko hiljem kalandussektori emattevõtte sidumisega oma riigisisese strateegiaga „Halieutis” ja ühiskomitee 2011. aasta lõpu protokollid näitavad juba 90% kulukohustuste taset olemasolevate sissetulekute suhtes ja 81% suurust makseprognoosi aasta lõpuks**, s.o teave, mis jäi hindamisaruandest välja.

Lisaks sellele on eelnevates aruteludes esitatud õiguslikke küsimusi Lääne-Sahara kohta. Raportöör peab selles osas **nõustuma varasema raporti raportööri, parlamendiliikme Carl Haglundi seisukohaga antud küsimust mitte uurida, kuna see ei vasta kalandusprotokolliga tingimustele** samal viisil nagu hiljuti sõlmitud ELi ja Maroko vaheline leping, milles käsitletakse põllumajandustoodete ja kalandustoodetega seotud vastastikuseid liberaliseerimismeetmeid¹. Igal juhul vajab meelde tuletamist, et Euroopa Parlament on viimaste aastate jooksul tellinud erinevate parlamendikomisjonide taotlusel selle teema kohta aruandeid õigusteenistusest, kes on kinnitanud kõnealuste lepingute seaduslikkust.

¹ ELT L 241, 7.9.2012, lk 4.

Uue ettepaneku analüüs

Uus protokoll ei näe ette ajutist kohaldamist, mistõttu saab tegevust jätkata ainult pärast Euroopa Parlamendi ja nõukogu võimalikku heakskiitmist. Kuna protokollis tingimusi võib põhjalikult lugeda selle tekstist ning igale kategooriale lisatud vastavate teabelehtedelt, piirdub raportöör siinkohal vaid hindava analüüsi läbiviimisega. Allpool esitatud tabel võtab kokku iga püügikategooria kõige olulisemad aspektid.

1. Püügivõimalused: püügikategooriad on samad, mis eelmises protokollis, ja kuigi laevade arvu on vähendatud 137-lt 126-le, on kalapüügivõimalused suurenenud 33% võrra peamiselt tööstusliku pelaagilise kalapüügi kategooria arvelt (60 000 tonnilt 80 000 tonnini). Suurim vähenemine on toimunud 3. kategoorias (20-lt laevalt 10-le) ja kõige alakasutatumas 4. kategoorias, kus varasemat laevade arvu 22 on vähendatud 16ni. **Raportöör peab kõnealuseid kohandamisi positiivseks, kuna need vastavad rohkem tegelikele kasutustasemetele.**

2. Tehnilised meetmed: kalapüügi piirkondi on muudetud, et võtta rohkem arvesse laevastike vajadusi ja võimaldada täita teatud Maroko esitatud nõudeid. 1. ja 2. kategooria kalapüügi piirkondade laiendamine kajastab kalandussektori nõuet kaasata Mohamedia sadam, mis lisaks sellele, et see on oluline varjupaigasadam, omab lossimise jaoks sobivat infrastruktuuri.

Hoolimata sellest, et 4. kategoorias suurendatakse suurema püügimahuga lubatud **pelaagilise püügi traalerite arvu**, kehtestatakse **püügivõimsuse piirangute osas seevastu piirang 7765 GT** (millele laevastik on tuliselt vastu vaieldud). **4. kategooria varasem piirang 275 GT oli üks selle alakasutamise põhjuseid**, raskendades püüki üle 200 m samasügavusjoone. **Praegu viiakse piirangud vastavusse kõnealust kategooriat kasutavate kahte liiki laevadega, eristades traalereid ja õngejadalaevu, mille arvu vähendatakse 11-lt 5-le.** Lisades vähendamisele lossimise kohustuse, **leiab raportöör, et enamik selles kategoorias esinenud probleemidest peaks lahenema.**

Meremeeste pardalevõtmise osas on peamiseks uuenduseks kohustus valida meremehi Maroko esitatud merekooli lõpetajatest koosnevast suletud nimekirjast (mis on saanud kriitika osaliseks). Üldjuhul **pardale võtmise kohustust suurendatakse**, seda kõige rohkem **6. kategooria suurema püügivõimsusega laevades**, kus Maroko meremeeste arvu kahekordistatakse **8-lt 16-le.**

Kalapüügiliigid	COM(2013) 648	Protokoll 2007–2011
1. kategooria. Väikesemahuline kalapüük põhjaosas. Pelaagilised liigid. Noot.	Lubatud laevade arv: 20 Kohustuslik lossimine: 30% saagist Meremeeste pardale võtmine: 3 meremeest laeva kohta	Lubatud laevade arv: 20 Kohustuslik lossimine: järkjärguline. 25–50% saagist neljandal ja viimasel aastal. Meremeeste pardale võtmine: 2 meremeest laeva kohta
2. kategooria. Väikesemahuline kalapüük põhjaosas. Põhjaõngejada.	Lubatud laevade arv: 35 Vabatahtlik lossimine Meremeeste pardale võtmine: < 100 GT: vabatahtlik ≥ 100 GT: 1 meremees laeva kohta	Lubatud laevade arv: 30 Vabatahtlik lossimine Meremeeste pardale võtmine: vabatahtlik
3. kategooria. Väikesemahuline kalapüük lõunas.	Lubatud laevade arv: 10 Vabatahtlik lossimine Meremeeste pardale võtmine: 2 meremeest laeva kohta	Lubatud laevade arv: 20 Vabatahtlik lossimine Meremeeste pardale võtmine: 2 meremeest laeva kohta
4. kategooria. Põhjalähedane püük. Põhjatraal ja põhjaõngejada.	Lubatud laevade arv: 16 Lossimine: 30% Meremeeste pardale võtmine: 4–7 a) traalerid: 7 meremeest laeva kohta b) õngejadalaevad: 4 meremeest laeva kohta	Lubatud laevade arv: 22 (maksimaalselt 11 traalerit aastas) Lossimine: 50% Meremeeste pardale võtmine: 8 meremeest laeva kohta
5. kategooria. Tuunipüük. Rítvõng ja veoõng.	Lubatud laevade arv: 27 Lossimine: 25% saagist Meremeeste pardale võtmine: 3 meremeest laeva kohta	Lubatud laevade arv: 27 Lossimine: täpsustamata Meremeeste pardale võtmine: 3 meremeest laeva kohta
6. kategooria. Tööstuslik pelaagiline kalapüük.	Lubatud laevade arv: 18 Lossimine: 25% Meremeeste pardale võtmine: 2–16 meremeest	Lubatud laevade arv: 18 Lossimine: 25% Meremeeste pardale võtmine: kuni 8 meremeest

Erinevalt teistest protokollidest, kus **inimõiguste austamise klausel on lisatud** peatamise tingimustega seotud artiklitesse, on kõnealuses protokollis lisatud see juba **artiklisse 1** koos viitega partnerluslepingu artiklile 2 demokraatlike põhimõtete ja põhiõiguste järgimise kohta. **Vastavalt artiklile 8 võib kohustuste täitmata jätmise Maroko poolt tuua kaasa protokollile peatamise, mis on samuti kooskõlas Euroopa Parlamendi nõudega.**

Finantsaspektid

Järgnevalt toodud tabelites on esitatud kõige olulisemad andmed, mille hulgas on **rahalise toetuse vähendamine 36,1 miljonilt eurolt 30 miljoni euroni aastas**, mis kujutab **17% vähendamist ELi eelarvest**. Kõige märkimisväärsem aspekt on **laevaomanike toetuste**

suurenemine peaaegu 200% võrra koos osade pelaagilise püügi külmutustraalerite lõivude suurenemisega 400% võrra, s.o tõus, mida võib pidada ülemäära suureks.

Teine aspekt, mida on vastavalt Euroopa Parlamendi nõuetele märkimisväärselt tugevdatud, on toetus kalanduspoliitikale (artikkel 6). Protokolliga rahastatavad tegevused integreeritakse ametlikult strateegiasse „Halieutis”. Lisaks sellele peab Maroko põhjendama oma projektide valikut majanduslike, sotsiaalsete ja tööhõive tagajärgede seisukohast, samuti nende geograafilise jagunemise mõju. EL ei tee makseid, kui Maroko selgitused toetuse rakendamise kohta ei ole täiel määral rahuldavad.

	Protokoll 2007– 2011	COM (2013) 648	Erinevus
1. Rahaline hüvitis juurdepääsu eest ressursidele	22 600 000 eurot	16 000 000 eurot	-29%
2. Kalanduspoliitika	13 500 000 eurot	14 000 000 eurot	4%
3. Laevaomanike toetused (lõivud)	3 400 000 eurot	10 000 000 eurot	194%
4. Protokollide kulud aastas kokku	39 500 000 eurot	40 000 000 eurot	1%
5. Ühenduse eelarvest tehtav kulu	36 100 000 eurot	30 000 000 eurot	- 17%
6. Kaubanduslepingu (1 + 3) kulu	26 000 000 eurot	26 000 000 eurot	0%
7. ELi/laevaomanike osalus protokollide kogukuludes (%)	91/9	75/25	
8. ELi/laevaomanike osalus juurdepääsu eest ressursidele (%)	87/13	62/38	

LÕIVUD	Protokoll 2007–2011	COM(2013)0648	Erinevus	
Väikesemahuline noodapüük põhjaosas	65 eurot GT kohta	75 eurot GT kohta	+15%	
Väikesemahuline püük põhjaosas	60 eurot GT kohta	67 eurot GT kohta	+12%	
Väikesemahuline püük lõunaosas	60 eurot GT kohta	67 eurot GT kohta	+12%	
Põhjalähedane püük	53 eurot GT kohta	60 eurot GT kohta	+13%	
Tuunipüük	25 eurot tonni kohta	35 eurot tonni kohta	+40%	
Pelaagilised traalerid	20 eurot tonni kohta	Külmutatud	100 eurot tonni kohta kuus	+400%
		Värske	35 eurot tonni kohta kuus	+75%

Jätkusuutlikkus ja kontroll: strateegia „Halieutis”

Euroopa Parlamendi ühe suurima mure osas on mõlemad pooled selgelt teadlikud, et ülejäägi kindlaksmääramine ja kalapüügivõimalused peavad vastama jätkusuutlikkuse rangetele kriteeriumidele ja kõikide konsulteeritud poolte arvamuste kohaselt oli Maroko vastus sellele suurepärase. Lisaks on Maroko ametiasutused jaganud raportöörile andmeid laevastiku ja

püügi kohta, samuti strateegia „Halieutis” ja ühenduse **Institut National de Recherche Halieutique** (INRH) kokkuvõtet kõikide kalanduse korraldust käsitlevate otsuste kohta.

Läbirääkimistest võtsid osa teadlased nii EList kui ka INRHst, kellega **konsulteriti korrapäraselt** komisjoni iga esitatud **ettepaneku** osas, mille tulemusena **Maroko lükkas tagasi pelaagiliste liikide suurema kvoodi ning mereandide ja peajalgsete liikide** püügivõimalused **ülejääkide puudumise** tõttu. Teisalt puuduvad Marokol jätkuvalt kalapüügivõimalused Vahemeres. **Esimest korda on protokollis** rajatud alus **tugevdatud teaduslikule koostööle** ja jõutud kokkuleppele elektroonilise teabevahetuse süsteemi loomise osas, mis sisaldab muu hulgas teavet püügi ja laevaseiresüsteemi positsioonide kohta.

Järeldused

Hoolimata sellest, et on mõningad aspektid, mille muutmise kalandussektor usaldab ühiskomiteede hooleks, tunnistab raportöör, et uus protokoll **sisaldab** olulisi **parandusi** ja toob välja **Euroopa Parlamendi mureküsimatele vastamiseks tehtud jõupingutused**.

Seetõttu leiab raportöör, et **soovitada tuleks** protokoll **vastuvõtmist**, kuna see võimaldab taaselustada **uutele alustele** tuginevaid kalandussuhteid Marokoga, mis on **Euroopa Parlamendi nõudmistele paremini kohandatud nii majanduslikust kui ka rahalisest ning sotsiaalse ja keskkonnaalase jätkusuutlikkuse seisukohast**.

5.11.2013

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

kalanduskomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelises kehtivas kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta (COM(2013)0648 – C7-2013/0315(NLE))

Arvamuse koostaja: Cristian Dan Preda

LÜHISELGITUS

Veebruaris 2007 ELi ja Maroko vahel sõlmitud kalandusalane partnerlusleping on mitmes mõttes oluline. Kõigepealt selle majandusliku tähtsuse tõttu: see on Mauritaaniaga sõlmitud lepingu järel ELi tähtsuselt teine arengumaaga sõlmitud kalandusalane partnerlusleping, mis hõlmab umbes veerandi merendus- ja kalandusajade peadirektoraadi kahepoolsete kalanduslepingute jaoks eraldatud eelarvemahust. Lisaks on tegemist lepinguga osapoolte vahel, kellel on ühine piir ja kes on otsustanud tihendada oma poliitilisi sidemeid ning liikuda oma majanduste üha põhjalikuma integreerimise suunas. Aastal 2000 jõustunud assotsieerimisleping ning 2008. aastal Marokole antud eelisseisund näitavad mõlema osapoole tahet oma kahepoolseid sidemeid veelgi süvendada.

Lepingu lisaprotokollis nähakse ette ELi kalalaevade suhtes kohaldatavad tehnilised ja finantssätted ning lepingujärgne rahaline toetus. Eelmise protokoll kehtivusaeg lõppes 27. veebruaril 2011. Sellele järgnema pidanud protokoll, mida kohaldati ajutiselt alates 28. veebruarist 2011, ei saanud heakskiitu Euroopa Parlamendilt, kes leidis, et selle kulude ja tulude suhe on liiga madal, et protokoll ei taga püütavate kalavarude jätkusuutlikkust ja sellega ei järgita rahvusvahelist õigust, kuna ei olnud tõendatud, et kohalik elanikkond saaks kõnealuse protokoll kohaldamisest majanduslikku ja sotsiaalset kasu.

Euroopa Komisjon alustas nõukogult saadud mandaadi alusel Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi protokoll uuendamiseks. Uue protokoll eelnõu parafeeriti 24. juulil 2013 pärast kuut rasket läbirääkimistevooru.

Raportöör on rahul uue ettepanekuga, milles võetakse suurel määral arvesse Euroopa Parlamendi kriitikat protokoll eelmise teksti kohta.

1. Uue protokolliga tulude ja kulude suhe on oluliselt parem – eelmise protokolliga võrreldes on kalapüügivõimalused suurenenud, samas kui ELi rahaline toetus vähenes. 30 miljoni euro suuruse rahalise toetuse eest saavad ELi kalalaevad väikesemahuliseks kalapüügiks, põhjalähedaseks ja tuunipüügiks kuni 126 püügiluba ja võivad teostada tööstuslikku avamerepüüki kuni 80 000 tonni ulatuses. Ligi pool rahalisest toetusest ehk 14 miljonit eurot eraldatakse Maroko kalandussektori arendamiseks, täpsemalt programmile Halieutis, mille eesmärk on suurendada aastatel 2010–2020 selle majandusharu jätkusuutlikkust, tulemuslikkust ja konkurentsivõimet.
2. Kalandustegevuse oluliseks tingimuseks saab jätkusuutlikkuse põhimõte. Selleks et läbirääkimistel oma seisukohti paremini kaitsta, võtsid mõlemad osapooled täiel määral arvesse teadlaste aruandeid kalavarude seisundi ja nende tõenäolise arengu kohta lepingu täitmise esimestel aastatel ning eelmise protokolliga pakutud kalapüügivõimaluste kasutamise määrale antud hinnanguid. ELi kalalaevade püügimahtude paremaks kontrollimiseks nähakse protokollis ette ühissmissioonid, inspektorite saatmine ELi laevade pardale ja laevaseire satelliitsüsteemi täiustamine.
3. Marokolt nõutakse korrapäraseid ja põhjalikke aruandeid kalandussektori arendamiseks eraldatud rahalise toetuse kasutamise kohta, kusjuures artikli 6 põhjal tuleb arvesse võtta ka eri piirkondade kohalike elanike saadavat majanduslikku ja sotsiaalset kasu. Samasugune säte esines ka varasemas tekstis, kuid nüüd on seda märksa rangemaks muudetud ja nõutakse aruandeid kolmel tasandil: need on üksikprojektide vahe- ja lõpparuanded ning protokollikohase valdkondliku toetusprogrammi lõpparuanne. Nii saab EL, kes on ühiskomitees esindatud, hea ülevaate valdkondliku toetuse kasutamisest ja sellest, mil määral kohalikud elanikud sellest kasu saavad. Seda võimendab asjaolu, et ELi rahaline toetus makstakse välja osade kaupa ja see on seotud saavutatud tulemuste analüüsiga.

Parandatud on ka sätteid Maroko kalurite kohustusliku palkamise kohta, nii et rohkem kohalikke kalureid saaksid ELi kalalaevadel töötada.

Vähetähtis ei ole ka see, et uues tekstis võetakse arvesse Euroopa Parlamendi muret inimõiguste järgimise pärast. Marokoga sõlmitud assotsieerimislepingu artiklites 1 ja 2 sätestatud viide demokraatlike põhimõtete ja põhiliste inimõiguste austamisele on lisatud protokolliga üldpõhimõtteid käsitlevasse artiklisse 1 ning seega kohaldatakse seda kogu teksti suhtes. Nimetatud artikkel koos peatamismehhanismi sätestava artikliga 8 võimaldab inimõiguste ja demokraatlike põhimõtete rikkumise korral lepingu täitmise peatada.

Raportöör soovib rõhutada, et käesoleva protokolliga heakskiitmine tugevdab partnerlust kõnealuse riigiga ja soodustab kohalike, sealhulgas lõunapiirkondade elanike arengut. Maroko on meie naabruskonnas esimene riik, kellele omistati viie aasta eest eelisseisund, käimas on läbirääkimised temaga põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu sõlmimiseks, ning Maroko jääb üheks meie lähimaks liitlaseks selles rahutus piirkonnas. Kõigele lisaks luuakse käesoleva protokolliga suurepäraseid tingimused ühe Maroko majandusele ülitähtsa valdkonna arendamiseks. Peaksime kasutama seda võimalust teha oma Maroko partneriga konstruktiivset koostööd meie ühiste sihtide ja väärtuste edendamiseks.

Kõiki nimetatud põhjuseid arvestades soovitab raportöör Euroopa Parlamendil anda nõusolek protokollile sõlmimiseks.

Arengukomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

Arengukomisjoni arvates peaks komisjon kõnealuse protokollile rakendamisel võtma nõuetekohaselt arvesse järgmisi punkte:

- a) vajadus austada demokraatlikke põhimõtteid ja põhiõigusi ning peatada nende rikkumise korral protokollile kohaldamine, nagu on ette nähtud käesoleva protokollile artiklis 8;
- b) iga-aastase aruande esitamine Euroopa Parlamendile ja nõukogule kalandussektorile määratud rahalise toetuse kasutamise kohta, et soodustada läbipaistvust ning tagada, et nimetatud kalanduspoliitika toetamiseks ette nähtud lisatoetust kasutatakse tulemuslikult ja sihipäraselt ning et käesoleval protokollil on kasulik majanduslik ja sotsiaalne mõju kohalikele elanikele.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	5.11.2013						
Lõpphääletuse tulemus	<table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 60%;">+:</td> <td style="text-align: right;">15</td> </tr> <tr> <td>-:</td> <td style="text-align: right;">11</td> </tr> <tr> <td>0:</td> <td style="text-align: right;">0</td> </tr> </table>	+:	15	-:	11	0:	0
+:	15						
-:	11						
0:	0						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Catherine Grèze, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Jean Roatta, Birgit Schnieber-Jastram, Alf Svensson, Ivo Vajgl, Daniël van der Stoep, Anna Záborská, Iva Zanicchi						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Eduard Kukan, Isabella Lövin, Cristian Dan Preda						
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Iratxe García Pérez, María Muñoz De Urquiza, Bogusław Sonik						

18.11.2013

EELARVEKOMISJONI ARVAMUS

kalanduskomisjonile

nõukogu otsuse kohta Euroopa Liidu ja Maroko Kuningriigi vahelise protokoll (millega määratakse kindlaks lepinguosaliste vahelises kehtivas kalandusalases partnerluslepingus sätestatud kalapüügivõimalused ja rahaline toetus) sõlmimise kohta (COM(2013)0648 – C7-xxxx/xxxx – 2013/0315(NLE))

Arvamuse koostaja: François Alfonsi

LÜHISELGITUS

Vastavalt nõukogu antud volitustele alustas Euroopa Komisjon Maroko Kuningriigiga läbirääkimisi Euroopa Ühenduse ja Maroko Kuningriigi vahelise kalandusalase partnerluslepingu protokollu uuendamise üle. Läbirääkimiste tulemusena parafeerisid läbirääkijad 24. juulil 2013 uue protokollu eelnõu. Uus protokoll hõlmab nelja aasta pikkust ajavahemikku alates selle jõustumise kuupäevast.

Lepingu protokollu peamine eesmärk on sätestada Euroopa Liidu laevade kalapüügivõimalused Maroko Kuningriigi vetes kalavarude kasutamata ülejäägi piires.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõike 2 ja artikli 218 lõike 6 punkti a kohaselt võib Euroopa Parlament nõusoleku anda või selle andmata jätta.

Eelmine protokoll, mida kohaldati ajutiselt alates 28. veebruarist 2011, ei saanud parlamendi heakskiitu.

Uues protokollis sätestatud rahaline toetus kogu perioodiks on 120 584 000 eurot ning loodusvarade kaitseks ja majandamiseks 120 000 000 eurot kogu perioodiks. Protokollis sätestatud 30 000 000 euro suurune aastane rahaline toetus jaguneb järgmiselt: a) 16 000 000 euro suurune summa juurdepääsu eest kalavarudele ja b) 14 000 000 euro suurune toetus Maroko Kuningriigi kalandussektori poliitika arendamiseks. Toetus vastab riikliku kalanduspoliitika eesmärkidele ja eelkõige Maroko Kuningriigi vajadustele võitluses ebaseadusliku kalapüügi vastu.

Lepingut iseloomustavad alljärgnevad arvnäitajad.

Kulu liik	2014	2015	2016	2017	Kogusumma
Tegevusassigneeringud	30 000 000	30 000 000	30 000 000	30 000 000	120 000 000
Halduskulud	131 000	131 000	131 000	191 000	584 000
KOKKU	30 131 000	30 131 000	30 131 000	30 191 000	120 584 000

Raportöör leiab, et protokoll on väga problemaatiline järgmistel põhjustel:

- Tõsised kahtlused lepingu kulude ja tulude aspekti osas.

Eelmise protokolliga kulude ja tulude suhe oli väga madal, kuna kokkulepitud kalapüügi võimalusi kasutati vähe. Euroopa Komisjoni poolse hindamise märgitakse, et lepingu maksumus tundus väga kõrge võrreldes tegelikult kasutatud kalapüügi võimalustega. Euroopa laevastike hinnanguline käive oli 30,2 miljonit eurot, st kõigest 0,83 eurot iga ELi poolt investeeritud euro kohta. Kasutades vastavalt lepingule (otsene ja kaudne lisandväärtus ELile) ainult Euroopa laevaomanike jõukuse loomise näitajat, kujunes kulude ja tulude suhe ELi investeringutega võrreldes veelgi vähem muljetavaldavaks: iga investeeritud euro kohta loodi 0,65 eurot lisandväärtust. Need arvud jäävad teiste kalanduslepingute vastavatest näitajatest tunduvalt madalamaks.

Arvud näitavad ka selgelt lepingu rahalist ebaefektiivsust. Hindamisaruandes jõutakse järeldusele, et majandusliku tasuvuse seisukohast on leping kõikidest kalandussektori partnerluslepingutest kõige ebaedukam.

Kahjuks ei ole komisjon esitanud veenvaid tõendeid, mis kinnitaksid, et uus leping muudaks kulude ja tulude suhte paremaks.

- Kahtlused, kas järgitakse põhimõtet, et püütakse ainult varude ülejääki.

Samuti teevad lepinguga seoses muret ökoloogilised probleemid. Maroko vetes püütavast 11 põhjalähedase kalaliigi varudest on viis ülepüütud (merluus, besuugo, kaheksajalg, kalmaar, krevett), nelja püütakse maksimaalsetes piirides (pagrus, suursilm-hammasahven, merikogerlane, urisejalane), samal ajal kui kahte varu ei olnud andmete puudumisel võimalik piisavalt analüüsida (senegali merluus, kalmaar). Nende varude peaaegu täielik ammendumine tekitab küsimuse, kas järgitakse põhimõtet, et ELi laevad püüaksid kala ainult varude kasutamata ülejäägi piires.

Jällegi ei ole selge, kuidas uus leping neid küsimusi lahendaks. Samuti on tähelepanuväärne, et komisjoni väitel võtaks uus leping arvesse ülepüügi küsimust, samas kui Maroko vete kalavarude seisundit ei ole viimasel ajal teaduslikult hinnatud.

- Lepingus ignoreeritakse täielikult Lääne-Sahara küsimust.

Protokolliga eespool mainitud majanduslikele, ökoloogilistele, keskkonnaga seotud ja muudele puudustele lisanduvad õigusvaidlused seoses Maroko poolt okupeeritud Lääne-Saharaga. Protokolliga puhul on küsimus selles, kas läänesaharalased saavad sellest otsesest kasu, nagu

Euroopa Parlamendi õigusteenistus nõuab. Protokolliga seotud dokumendid seda tundlikku küsimust ei selgita ja paistab, et Euroopa Komisjon ei ole kunagi küsinud läänesaharalaste panust ega nõusolekut kalapüügiks nende vetes.

Tuleb ka märkida, et Maroko ei ole Lääne-Sahara vetes oma majandusvööndit välja kuulutanud. Rangelt juriidiliselt võttes tähendab see, et EL maksab Marokole kalapüügi eest rahvusvahelistes vetes.

Kokkuvõtteks on raportöör seisukohal, et praegusel kujul on leping nii tõhususe ja tulemuslikkuse kui ka reguleerimise aspektist ülimalt küsitav.

Eelarvekomisjon palub vastutaval kalanduskomisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek anda nõusolek.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	14.11.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 23 -: 9 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jean-Luc Dehaene, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazábal Rubial, Salvador Garriga Polledo, Ivars Godmanis, Ingeborg Gräßle, Lucas Hartong, Anne E. Jensen, Ivailo Kalfin, Sergej Kozlík, Jan Kozłowski, Alain Lamassoure, Jan Mulder, Juan Andrés Naranjo Escobar, Nadezhda Neynsky, Dominique Riquet, Alda Sousa, Derek Vaughan, Jacek Włosowicz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	François Alfonsi, Maria Da Graça Carvalho, Frédéric Daerden, Edit Herczog, Paul Rübig, Peter Šťastný
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Pablo Arias Echeverría, Jean-Paul Basset, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Zdravka Bušić, Jolanta Emilia Hibner, Helmut Scholz, Tadeusz Zwiefka

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	27.11.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 13 -: 8 0: 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Ian Hudghton, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raül Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Nils Torvalds, Jarosław Leszek Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Luis Manuel Capoulas Santos, Jean Louis Cottigny, Jim Higgins, Jens Nilsson
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	María Auxiliadora Correa Zamora, Salvador Garriga Polledo, Francisco José Millán Mon, Younous Omarjee, Ivo Vajgl, Luis Yáñez-Barnuevo García